

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 04 Ekim 2019
Sayı : 869

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

1380 sayılı Su Ürünleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifim gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Barış Karadeniz

Sinop Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI		
Tali Komisyon		
Esas Komisyon	Tarım, Orman ve Köylere	
Tarih :	04 Ekim 2019	Esas No: 2/2216

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİGİ
04 Ekim 2019
Numara:

TBMM GELEN EVRAK
04 Ekim 2019
No: 544976
EBYS'ye AKTARILMIŞTIR

GENEL GEREKÇE

Doğal kaynaklarımızın korunması ve su ürünleri üretimimizdeki süreklilik önemli ölçüde koruma, kontrol ve denetleme mekanizmalarının doğru şekilde oluşturulmasına bağlıdır. Gelişen teknoloji, değişen iklim ve doğa şartları etkisinde gün geçtikçe azalan su ürünleri kaynaklarımızın korunması ve sürdürülebilir kullanımına yönelik denetim, koruma ve kontrol mekanizmalarının oluşturulmasının gerekliliğini artmıştır. 1971 yılında yürürlüğe giren ve mevcut teknolojik, bilimsel, sosyal, sektörel ve mesleki gelişmelerin gerisinde kalan 1380 sayılı Su Ürünleri Kanunun yeniden düzenlenmesi ihtiyacı ortaya çıkmıştır.

Bu kanun teklifinde;

Ekonomik ve sürdürülebilir su ürünleri üretiminde kontrolün en temel unsurlarından biri olan ruhsatlandırma işlemleri günümüz şartlarına uygun hale getirilmesi,

Su ürünleri istihsal sahalarının ve sınırlarının tespit edilmesi faaliyetlerinde oluşturulacak heyette, alanında uzman ve meslek mensubu bilirkişilerin görev alması,

Su ürünleri yetiştiriciliği, ıslahı ve yönetimi; balıkçılık yönetimi ve teknolojisi; su ürünleri kalitesi, güvenliği ve işleme teknolojisi; su ürünleri hastalıkları ve sağlık yönetimi; su kaynakları ve kıyı yönetimi alanlarında dört yıllık lisans eğitimi gören ve Su Ürünleri Mühendisi, Su Bilimleri Mühendisi ve Balıkçılık Teknolojisi Mühendisi unvanına sahip meslek mensuplarının meslekleri ile doğrudan ilişkili olan bu kanun kapsamında görev, yetki ve sorumluluklarının arttırılması, eğitilmiş insan kaynağımızın uzmanlık alanı doğrultusunda istihdamının sağlanması,

Balıkçılık ve su ürünleri faaliyetlerinin meslekî standartlarının gerçekleştirilmesi amacıyla ilgili düzenlemelere yer verilmiştir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- 22/3/1971 tarihli 1380 sayılı Su Ürünleri Kanunun 'Su ürünleri ruhsat tezkereleri ve izinleri' başlığı altında yer alan 3 üncü maddesindeki değişiklik ile su ürünleri avcılığı faaliyetinde bulunan gerçek ve tüzel kişilerin, gemilerin ve diğer su vasıtalarının ruhsat tezkeresine tabi olmasına ilişkin hususların düzenlenmesinin yanı sıra bu kanun maddesinde daha önce yer almayan su ürünleri yetiştiricilik tesislerinde kullanılan gemilerin de ruhsatlandırması amaçlanmıştır.

MADDE 2- Bu kanun maddesinde su ürünlerinde gerçekleştirilen avcılık ve yetiştiricilik faaliyetlerinin en önemli unsurlarından biri olan istihsal sahalarının ve sınırlarının tespit edilmesi faaliyetleri için Tarım ve Orman Bakanlığı temsilcisinin başkanlığında kurulan heyette Su Ürünleri Mühendisi, Su Bilimleri Mühendisi ve Balıkçılık Teknolojisi Mühendislerinin bilirkişi olarak bulundurulması amaçlanmıştır.

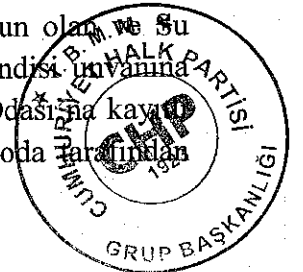
MADDE 3- Bu maddede, baraj göllerine veya ihdas olunacak diğer sun'i göllere su verilme faaliyetine başlanmadan önce bu alanlarda su ürünleri bakımından oluşabilecek olumsuz etkilerin tespit edilmesi ve önlem alınması için alanında uzman kişilerin görüşlerinin değerlendirilmesi ve sucul ekosisteme zarar vermeksizin alınacak tedbirlerin genişletilmesi ile Su Ürünleri Mühendisi, Su Bilimleri Mühendisi ve Balıkçılık Teknolojisi Mühendislerinin mesleki görev ve yetkilerinin artırılması amaçlanmıştır.

MADDE 4- İçsuların sulama, enerji istihsalı gibi maksatlarla kullanılacak sularda bulunan su ürünlerinin yaşama, üreme, muhafaza ve istihsalını zarardan koruyacak tedbirlerin oluşturulmasında Tarım ve Orman Bakanlığının yanı sıra bu alanda eğitim veren fakülteler, araştırma enstitüleri ve meslek mensubu bilirkişilerin de katılımı sağlanarak koruyucu önlemlerin geliştirilmesi amaçlanmıştır.

MADDE 5- Madde ile nehirlerde ve özellikle akarsularda kurulan regülatör, baraj ve benzeri yapıların beslenme, büyüme ve üreme göçü yapan su ürünlerinin göç döngüsünün sağlanması ve neslinin devamlılığı üzerindeki olumsuz etkilerin engellenmesine yönelik alınacak tedbirlerin genişletilmesi, bu alanlarda yapılan balık geçitlerinin niteliğine uygun ve işlevsel bir şekilde yapılması, işletilmesi ve takibi amaçlanarak bu alanda yetki ve sorumluluk sınırlarının genişletilmesi amaçlanmıştır.

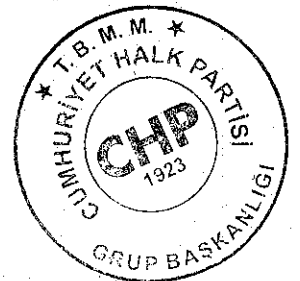
MADDE 6- Bu madde ile su ürünleri kalitesi ve güvenliği, avlanma veya hasat anından tüketiciye ulaşıncaya kadar muhafaza, nakliye, üretim ve pazarlama aşamalarının yanı sıra su ürünleri hastalıkları ve sağlık yönetimi konularında eğitim veren fakültelerden Su Ürünleri Mühendisi, Su Bilimleri Mühendisi ve Balıkçılık Teknolojisi Mühendisi ünvanı ile mezun olan meslek mensuplarının denetim ve kontrolle dayalı görev, yetki ve sorumluluklarının artırılması amaçlanmıştır.

MADDE 7- Su ürünleri alanında dört yıllık eğitim veren fakültelerden mezun olan ve Su Ürünleri Mühendisi, Su Bilimleri Mühendisi ve Balıkçılık Teknolojisi Mühendisi ünvanına sahip kişiler, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Ziraat Mühendisleri Odası'na kayıtlı olmaları halinde meslek mensubiyetleri tasdik olur. Bu meslek mensupları oda tarafından

açılan temel bilirkişi eğitimlerini alarak uzmanlık alanları doğrultusunda bilirkişi olarak görev yapabilirler.

Bu madde ile Su Ürünleri Mühendisi, Su Bilimleri Mühendisi ve Balıkçılık Teknolojisi Mühendisi unvanına sahip meslek mensuplarının meslekleri ile doğrudan ilişkili olan bu kanun kapsamında görev yetki ve sorumluluklarının artırılarak, eğitilmiş insan kaynağımızın uzmanlık alanı doğrultusunda istihdama katılımı sağlanması amaçlanmıştır.

1380 SAYILI SU ÜRÜNLERİ KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 22/3/1971 tarihli 1380 sayılı Su Ürünleri Kanunun 3 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Su ürünleri ruhsat tezkereleri ve izinleri”

MADDE 3- Ticari amaçlı su ürünleri avcılık faaliyetinde bulunacak gerçek ve tüzel kişiler ile ticari amaçlı su ürünleri avcılık ya da yetiştiricilik faaliyetine kullanılacak gemiler ve diğer su vasıtaları için Tarım ve Orman Bakanlığından ruhsat tezkeresi veya izin alınması zorunludur.

Ruhsat teskerelerinin veya izinlerin verilmesine, yenilenmesine, süresine, iptaline ve ruhsat kod numarasının gemiye yazılışına, türlerin avlanma miktarlarına, bölgesel avcılığa ve av araçlarına göre verilecek izinlere, amatör amaçlı avcılık faaliyetlerinde türlere, yerlere ve yöntemlere göre belirlenen esaslar dahilinde getirilecek sınırlamalar veya ruhsata tabi olacaklar ile yerli ve yabancı uyruklu kişilerle yapılacak amatör avcılığa ve bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Tarım ve Orman Bakanlığınca çıkarılan yönetmelikle belirlenir.

Ruhsat teskerelerinin veya izinlerinin yetkililerce talep edilmesi halinde gösterilmesi zorunludur.

10/6/1946 tarihli ve 4922 sayılı Denizde Can ve Mal Koruma Hakkında Kanun hükümleri saklıdır.

MADDE 2- 1380 sayılı Kanunun 5 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“İstihsal yerlerinin sınırlandırılması”

MADDE 5- Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan istihsal yerlerinin sınırları Tarım ve Orman Bakanlığı temsilcisinin başkanlığında Hazine ve Maliye Bakanlığının tayin edeceği bir temsilci ile mahalli kadastro veya tapu memuru o yerin sulh hâkimliğince tayin edilecek birisi su ürünleri alanında eğitim veren fakülte veya su ürünleri araştırma enstitülerinden ve ikisi Su Ürünleri Mühendisi, Su Bilimleri Mühendisi veya Balıkçılık Teknolojisi Mühendisliği unvanına sahip meslek mensubu olan üç bilirkişiden kurulu bir heyet tarafından usulen uygun bulunan veya kira sözleşmesi veya teknik şartnamenin gösterdiği şekilde üç nüsha tutanak ve kroki ile belirlenir. Bu tutanak ve krokilerin bir nüshası Tarım ve Orman Bakanlığına, bir nüshası Hazine ve Maliye Bakanlığınca verilir. Bir nüshası da mahalli tapu dairesince muhafaza edilir. Tarım ve Orman Bakanlığınca tutanak ve kroki Resmi Gazete ile yayınlanır.

Deniz dalyanları ile voli yerlerinin ve mansapların tespitinde yukarıdaki heyete en yakın liman dairesi temsilcisi, Devlet Su İşlerinin mülkiyet ve işletmesindeki yerlerde ise Genel Müdürlük temsilcisi de katılır.

Devlet Su İşlerinin mülkiyetinde olan istihsal yerlerinin sınırlarının tespitinde birinci maddede hüküm uygulanmaz

Bu maddede adı geçen heyette görev yapacak memurların harcırahları ile bilirkişilerin on mahkemece uygun görülen ücret Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından ödenir.

MADDE 3- 1380 sayılı Kanunun 8 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

‘Baraj ve sun’i göllerde alınacak tedbirler’

MADDE 8- Baraj göllerine veya ihdas olunacak diğer sun’i göllere su verilmeden önce su ürünleri bakımından alınması gereken tedbirlerin tespiti için ilgililerin su ürünleri alanında dört yıllık eğitim veren fakültelerden veya araştırma enstitülerinden veya meslek mensubu olan bilirkişilerden aldıkları raporları ile Tarım ve Orman Bakanlığına müracaat etmeleri zorunludur.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Tarım ve Orman Bakanlığınca belirlenir.

MADDE 4-1380 sayılı Kanunun 9 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

‘Su ürünlerini zarardan koruyacak tedbirler’

MADDE 9- İçsuların sulama, enerji istihsalı gibi maksatlarla kullanılması halinde bu sularda mevcut su ürünlerinin yaşama, üreme, muhafaza ve istihsalini zarardan koruyacak tedbirlerin müteşebbisler tarafından alınması zorunludur.

Birinci fıkrada belirtilen maksatlarla kullanılması öngörülen alanlar ile ilgili müteşebbis başvurusunda Tarım ve Orman Bakanlığınca yetkilendirilen kurumlardan veya bu alanda eğitim veren fakülteler veya araştırma enstitüleri veya meslek mensubu bilirkişiler tarafından su ürünlerinin zararına olabilecek durumların tespiti ve alınabilecek önlemleri kapsayan bir rapor hazırlatarak Tarım ve Orman Bakanlığına sunmakla yükümlüdür. Tarım ve Orman Bakanlığı gerekli görmesi halinde müteşebbise ek tedbirler aldırılabilir.

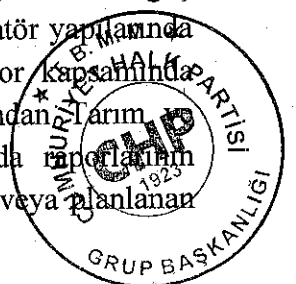
Su ürünlerini zarardan koruyacak bu maddenin usul ve esasları Tarım ve Orman Bakanlığınca belirlenir.

MADDE 5- 1380 sayılı Kanunun 22 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Akarsularda engellemeler yapılması, yasağı”

MADDE 22- Tarım ve Orman Bakanlığının müsaadesi alınmadan akarsularda su ürünlerinin geçmesine veya yetişmesine engel olacak şekilde ağlar kurulması, bent, çit ve benzeri engeller yapılması yasaktır.

Akarsular üzerinde kurulmuş veya kurulacak olan baraj ve regülatör gibi su yapılarında su ürünlerinin geçmesine mahsus balık geçidi yapılması ve işler durumda bulundurulması zorunludur. Ancak yüksekliği 20m den daha fazla olan su yapılarında masrafları müteşebbisçe karşılamak üzere Tarım ve Orman Bakanlığının yetkilendirdiği kuruluşlarca veya su ürünleri konusunda eğitim veren fakülteler veya su ürünleri araştırma enstitüleri veya bilirkişiler tarafından Bilimsel Araştırma ve İnceleme Raporu hazırlanır. Bilimsel Araştırma ve İnceleme Raporu ile su yapılarının kurulacağı akarsuda yaşayan canlı türleri, beslenme, üreme ve göç hareketleri tespit edilir ve raporlanır. Mevcut veya planlanan baraj veya regülatör yapılarında hazırlanan rapora göre uygulanacak eylem planı belirlenir. Hazırlanan rapor kapsamında belirlenen yöntemin uygun bulunması ve uygulanmaya başlamasının ardından Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından belirlenecek periyotlarla müteşebbisten sahada raporlarının tekrarlanması istenerek akarsuda zamana bağlı değişim tespit edilir. Mevcut veya planlanan

balık geçidinin işlevsiz olmasının anlaşılması durumunda balık geçidi dışında farklı göç yapıları, balık asansörü gibi tedbirler alınabilir. Bu madde kapsamındaki balık geçidi, balık asansörü, ve diğer yapılara ilişkin projenin onayı, kontrolü ve kabulü inşaat tekniği açısından Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü tarafından yapılır veya yaptırılır.

MADDE 6- 1380 sayılı Kanunun 34. maddesinde ve başlığında yer alan "zapt edilen" ibareleri "el konulan" şeklinde, aynı maddenin a bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

'El konulan su ürünleri ve istihsal vasıtaları'

MADDE 34- El konulan su ürünleri ve istihsal vasıtaları hakkında aşağıdaki işlemler yapılır:

a) El konulan canlı olmayan su ürünlerinden insan tüketiminde veya sanayide kullanılması mümkün, ancak muhafaza edilmesi mümkün olmayanlar, el koyma işlemini gerçekleştiren görevliler tarafından en yakın Bakanlık laboratuvarında, kamu veya özel nitelikli kurum ile kuruluşlarda görevli Su Ürünleri Mühendisi, Su Bilimleri Mühendisi veya Balıkçılık Teknolojisi Mühendisi ile veteriner hekime kontrol ve muayene ettirilir.

Tüketiminde veya kullanılmasında sakınca görülmeyenler, Tarım ve Orman Bakanlığı veya Milli Parklar Genel Müdürlüğü birimleri marifetiyle bu birimlerin bulunmadığı yerlerde ise belediye veya ihtiyar heyeti tarafından en yakın satış yerinde açık arttırma sureti ile satılır.

Ancak satışa sunulan su ürünlerinden asgari avlanabilir ağırlıktan ve boy uzunluğundan küçük olanlar ile av yasağı döneminde avlanmış insan tüketimine uygun olmayanlar perakende satılamaz, yem hammadde olarak satılabilir. Avlanması tamamen yasak olan türler ise kamu kurum ve kuruluşlarına, bilimsel kuruluşlara ya da sosyal yardım kuruluşlarına bağışlanabilir.

Satışa ait bir zabıt tutanağı düzenlenerek, satış bedeli mülkiyetin kamuya geçirilmesi kararı kesinleşinceye kadar Hazine veznesine emaneten yatırılır. Mülkiyetin kamuya geçirilmesi kararı kesinleşenlerin satış bedeli genel bütçeye kaydedilir.

Satılmayan veya muhammen bedel üzerinden alıcı bulamayanlardan, insan tüketiminde kullanılması mümkün olanlar Tarım ve Orman Bakanlığınca belirlenen kamu kurum kuruluşları veya sosyal yardım kurumlarına bağışlanabilir.

MADDE 7-1380 sayılı Kanuna aşağıdaki madde eklenmiştir.

EK MADDE 4- Bu kanunda aksi belirtilmediği takdirde bilirkişi olarak Su Ürünleri Mühendisi, Su Bilimleri Mühendisi veya Balıkçılık Teknolojisi Mühendisliği unvanı ile Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Ziraat Mühendisleri Odası'na kayıtlı olan mesleğe ait konularda bilirkişilik yapacağı alanda en az 3 (üç) yıllık mesleki deneyime sahip meslek mensupları görev yapabilir.

